

BISERICA și ȘCOALA
REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ
ORGANUL OFICIAL AL EPARCHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

A murit I. P. S. Sa Mitropolitul Nectarie al Bucovinei

După eparchia Aradului, moartea fără de milă și-a întins văl cernit, care aduce jale și durere, asupra Bucovinei. Căci I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Nectarie Catlarciuc, după grele suferințe, și-a dat sufletul în mâinile atot puternicului Dumnezeu, Joi în 4 iulie, în al 61-lea an de etate și al 11-lea de ahipastorire.

Inaltul Prelat, înainte cu câteva luni fuse operat la o clinică din Viena, de unde a venit în dispoziție bună. Făcând însă o călătorie mai lungă cu mașina la sfintirea catedralei din Bălți, I. P. S. Sa s'a simțit suferind și de atunci boala sa a luat proporții grave, cauzându-i moartea.

Mitropolitul Nectarie a fost una dintre figurile marcante ale Bisericii și patriei noastre, distingându-se printr'o temelnică cultură teologică.

Pe tronul Metropoliel din Bucovina s'a urcat în 1924, în urma retragerii octogenarului Mitropolit Dr. V. Repta. Mitropolitul Nectarie păstorise un an și jumătate în calitate de Episcop, eparchia Cetatea-Albă și Ismail din Basarabia. I. P. S. Sa Mitropolitul Nectarie s'a născut în 1875, a studiat liceul la Suceava și universitatea la Cernăuți, unde a luat doctoratul în teologie și filozofie. Apoi și-a completat studiile la universitățile din Bonn, Viena și Würzburg. În 1915—23 a ocupat catedra de teologie practică la universitatea din Cernăuți. A publicat diferite scriri din domeniul dreptului bisericesc și a colaborat la

mai multe reviste și a redactat cu multă competență revista bisericescă „Candela“.

Înmormântarea regretatului Mitropolit s'a făcut Duminecă în 7 iulie în prezența mai multe mii de credincioși, cari au venit să depună tributul venerațunei la cosciugul fostului lor părinte sufletesc. Prohodul a fost oficiat în superba sală sinodală dela reședința metropolitană, de I. P. S. Sa Patriarhul Miron, asistat de I. P. S. Mitropolit Gurie, P. P. S. S. Lor Episcopii Cosma dela Galați, Nifon dela Huși Ipolit de Rădăuți, Visarion dela Bălți, arhiereul Stan dela Sibiu, și toți consilierii metropolitani din Cernăuți. M. S. Sa Regele a fost reprezentat prin mareșalul Ilasievici, guvernul prin dñii Ministrul Lapedatu și Nistor.

I. P. S. Sa patriarhul Miron a rostit un panegiric de profundă concepție, după care scrierii cu corpul Mitropolitului Nectarie a fost transportat la catedrală, unde în numele guvernului a vorbit — remarcând calitățile defunctului — dl Ministru Lapedatu. A mai vorbit vice-președintele Senatului d. Hocman. Apoi primarul Marmelluc, prof. Spănu decanul facultății de teologie, ing. Ionescu și alții.

Apoi într'o imponantă procesiune defuncțul Mitropolit a fost transportat în cripta arhiepiscopală Bucovinei, unde s'a rostit mai multe vorbiri, după care scrierii a fost aşezat lângă mitropolitul decedați Silvestru Morariu și Repta. Dumnezeu să-i facă parte de odihnă vecinica.

Congresul „Oastei Domnului” la Sibiu

In ziua întâi și a doua de sf. Rusali din anul curent creștinilor din România, înrolați în societatea religioasă „Oastea Domnului”, întemeiată și condusă de I. P. S. Sa Mitropolitul noastră Nicolae, au ținut congresul la Sibiu, în cadrul unor serbări pline de cucerenie. Adunarea a fost condusă cu mult tact și înțelepciune, de I. P. Sa Mitropolitul Nicolae, asistat de P. S. Sa arhierul Vasile dela Sibiu și mai mulți preoți, în frunte cu părintele arhimandrit Scriban.

In ziua întâi de Rusali sf. Liturghie a fost slujită în catedrala metropolitană de P. S. Sa arhierul Vasile, asistat de mai mulți protopopi și preoți. La prîcepsă P. S. Sa a rostit o pătrunzătoare cuvântare despre sărbătoarea sf. Rusali, în legătură cu congresul „Oastei Domnului”.

După serviciul divin asistența a trecut în sala Academiei Teologice, unde au rostit vorbiri pline de sfaturi creștinești prototiereul Magher dela Oradea, Stolica dela Sighișoara rectorul Colan și părintele Secas.

După masă la ora 4, s'a ținut ședință în aceeași sală, unde s'au rostit vorbiri înțelepte și s'au executat cântări religioase.

In ziua a II-a a sf. Rusali a servit sf. Liturghie în catedrală I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, secondat de mai mulți protopopi și preoți. La fine I. P. S. Sa a rostit o înălțătoare cuvântare care a impresionat profund pe cel prezent. Dela catedrală Ostașii au mers în sala procesiunea Thalia, unde s'a ținut ședința congresului. Aici I. P. S. Sa Mitropolitul a rostit următoarea cuvântare:

*Prea Cucernici părinți și frați!
Iubilii mei fili sufletești!*

Iată-ne întruniți din nou, cu ajutorul Domnului, în mare și frumoasa adunare anuală a „Oștii Domnului”. Este nespus de mare bucuria mea de a ne vedea iarăși împreună, frați veniți din toate părțile Bisericii și din toate colțurile țării noastre. Dacă în anul trecut am fost impedeat de a lua parte la Congresul Oastei, cu atât mai mult am ținut să fiu de față în anul acesta în mijlocul Vostru. Cu toată părinteasca mea dragoste Vă salut de bun sosit și Vă împărtășesc arhieasca binecuvântare.

Iubilii mei, dela întrunirea Oastei din anul trecut doi dintre marii păstorii ai sfintei Biserici au fost chemați de Domnul la sine și se cuvine să facem pomenirea lor cu laudă.

Unul a fost I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei, ierarh pilo de înțelepciune și care până la adânci bătrânețe a slujit Domnului. Al doilea e P. S.

Sa Episcopul Grigorie al Aradului, păstor în puterea vârstei, cu neostență răvnă pentru răspândirea evangheliei și zelos apărător al credinței ortodoxe în luptă cu sectari, la granița de vest a țării. Ambii au fost sprijinitori ai Oastei Domnului și noi însăși îndemnăți cu creștinească resemnare pe drumul veșnicie, să zicem: Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

Dar căți și din rândurile fraților ostași, chiar de aceia cari vor fi luat parte la adunările noastre din anii trecuți, vor fi plecat din această viață! Să ne rugăm ca milostivul Dumnezeu să le așeze sufletele în corturile dreptilor și clăstită amintirea lor, să pastrăm o clipă de tacere și de cucernică reculegere.

Iar noi, cărora banul Părinte cerește ne-a rănduit încă zile pe acest pământ, să ne tragem seamă cu tăta vieții noastre și să ne pătrundem de înțeleptă datorințelor noastre creștinești, pentru care să cerem puterea cea de sus (Luca 24, 49).

Astăzi e praznicul Rusaliilor, praznicul la care prin fapta minunată a pogorârii Duhului Sfânt a fost întemeiată Biserica Domnului. Căci evanghelia Domnului în ziua celor dintâi Rusali s'a înfățișat în lume ca Biserica Domnului, clădită pe temelia jertfei de pe Golgota și pe biruința învielii cel de-a treia zi; ca Biserică care este înăuși trupul cel mistic al Domnului, iar Domnul este capul ei (I. Cor. 12, 27; Efes. 1, 22-23; 4 12; Colos 1, 18, 24); ca mireasă a lui Hristos care să dat pe sine ca să o sfîntească pe ea (Efes 5, 5, 23-27); ca Biserică pe care Domnul o conduce și o însoțește prin Duhul sfânt. Limbiile de foc cari s'au coborât peste sfintii apostoli în ziua Cincizecimii au rămas de atunci încoace statornic în Biserică. Apostolii au trecut din această viață, unii mai curând alții mai târziu, unii prin moarte de mucenici, alții de adânci bătrânețe, dar tot alții și alții le-au luat locul și ca urmași ai lor au răspândit cuvântul evangheliei și au dus Biserica Domnului în curgerea vremurilor până la marginile pământului. Biserica de astăzi este întocmai Biserica din cea dintâi Domineacă a Rusaliilor, în frunte cu apostolii, dar răspândită dealungul vremii până în zilele noastre, în toată lumea. De aceea Biserica — și numai la singură — are toate mijloacele de mântuire pe care le-a primit prin sfintii apostoli dela înăuși Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Același învățătură de credință pe care a vestit-o Domnul înăuși și a predat-o apostolilor Săi, același învățătură din care nici o fotă și nici o cîrtă nu se poate pierde și pe care nici înger din cer de ar mai veni să arde dreptul să schimbe, întocmai aceeași învățătură o mărturisesc și o propovăduesc sfânta noastră Biserică și astăzi. Cerul și pământul vor trece, dar cuvântul Domnului și învățătura pe care El ni-a lăsat-o prin Biserica Sa, pe care nici poartă iadul nu o pot bîrui, rămâne în veci. Adevar rupt din adevarul cel vesnic și din înțelepciunea lui Dum-

nezeu, este ceeace învață astăzi sfânta noastră Biserică. Prin această învățătură s'a luminat și s'au măntuit părintii și strămoșii noștri.

Aceleași *sfinte taine* pe care Biserica — și numai ea singură — le-a primit prin sfintii apostoli dela Domnul însuși, le păstrează Biserica noastră până astăzi și împărtășește prin ele harul cel sfintitor și măntuitor al Domnului. Prin botez primește ea pe creștini la zânelul ei de mamă și-l curățește de păcate; prin sfânta împărtășanie îi împrejură cu trupul și cu sângele Domnului; prin taina bunății binecuvîntează familie, prin cea a preoției binecuvîntează obștia credincioasă și săză în fruntea ei păstorii cei cu dar de sus; iar prin taina sfântului maslu ca un samaritean milostiv se coboară Domnul cu darul său lângă patul de suferință al bolnavilor. Astfel însoțestel Bisericii pe filii ei dela Iengăn până la mormânt cu lumina și cu mângâierile ei. Prin *sfintele taine* Domnul însuși e de față în Biserică și printre credincioșii ei. Eu de căte ori văd săvârindu-se ori care din *sfintele taine*, mă gândesc la cuvântul Domnului: „Iată, eu cu voi sunt, în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Mat 28, 20).

Aceleași aşezăminte de organizație a Bisericii și de păstorire a ei prin ierarhia înzestrată cu dar de sus, care i-au fost rănduite de Domnul și de sfintii apostoli în porunca Domnului, stau până astăzi în fața Bisericii și nu este putere pe lumea acesta în stare să le șterbească. Se pot schimba multe și se schimbă atâtatea lucruri în viața omenească, dar Biserica stă ca o stâncă înfruntând toate valurile, căci ea este „stâlp și înălțare a adevărului” (I Timoi. 3, 15). Și de sărătina pământului sub picioarele noastre, Biserica Domnului rămâne neclintită, căci tăria ei este Domnul însuși, care o conduce și o umple de adevărul și sfintenia Lui.

Biserica nu este deci alcătuire omenească, ci este lucrarea cea sfântă de Dumnezeu așezată spre măntuirea sufletelor noastre. *Nu noi „facem” Biserica, ci Biserica ne naște pe noi.* Ne naște dohovnicște prin puterea cea de sus în o viață nouă intra Hristos Domnul. De aceea creștinii sunt cu adevărat filii Bisericii. Ce felicitate nespus de mare este aceasta de a te sănătuie, creștine flu al acestei mame Iubitoare care este sfânta noastră Biserică. Din Iubirea ei împarte dela Domnul însuși daruri peste daruri, și nu este pe pământ alt așezământ care să împartă atâtatea comori pentru sufletele oamenilor, ca Biserica. Prin Biserica noastră s'a măntuit neamul nostru din asuprinile și prigoanele prin care a trecut. Altarul ei a rămas neclintit în mijlocul năpăstușilor, fiindcă voința lui Dumnezeu s'a cuprins în el. Și astăzi Biserica este razinul cel mai puternic al sufletelor noastre.

Iată de ce, drăgostea și aliprea noastră și în tregul nostru popor trebuie să fie pururea vie și neșovăitoare către sfânta noastră Biserică. Vai de acela

care ar putea să se clăine ori să șovâlască în simțeminte sale de credință către această bună și duhovnicească mălcă a noastră! Vai de acela care se lapădă de ea și fugă dela altarul ei!

Nețărmurit de mare este, lubiți mei, răspunderea pe care o au toți credincioșii către sfânta noastră Biserică. Este răspunderea pentru sufletul lor și pentru măntuirea acestui suflet. Cu atât mai mare este această răspundere pentru un preot, așezat să poarte grija de măntuirea sufletelor, despre care va avea să și dea socoteală.

Dar Iată că dela adunarea din anul trecut, tocmai acel preot care a avut mai multă încredințare din partea noastră în lucrarea Oastei Domnului prin urmare tocmai acel preot care trebuia să simtă mai multă răspundere și să fie cu mai multă grija față de sine și față de cel întrași în Oaste, tocmai el a căzut dela Biserică și a apucat pe căl rătăcile.

Este fără îndolală că:

un preot care nici prin darul preoției nu se simte legat de Biserică — este căzut dela Biserică;

un preot care își dă demisia din slujba bisericească și declară în scris că n'a primit dela Biserică nici o încredințare în lucrarea de propagandă religioasă — acel preot prin priu însăși această declarație este căzut dela Biserică;

un preot care spune că nu prin Biserică are legătura lui întrale preoției cu Măntuitorul, ci că secuarii cred că are aceasta legătură cu încunjurarea Bisericii — acel preot este căzut dela Biserică;

un preot care născocște că are încredințarea lui de păstorul său, în numele și din încredințarea căruia are să îndeplinească orice lucru bisericească, ci se răsvrătesc împotriva disciplinel și calcă ordinele mai mari și său — un astfel de preot este căzut dela Biserică;

un preot care născocște că a avut vedenie prin care i s-ar fi arătat Domnul ca să-l întărescă pe drumul neascutării de Biserică, deci un preot care hulește pe Domnul făcându-l părță neascutării sale de Biserică — este căzut dela Biserică și este căzut și din Oastea Domnului, fiindcă vrea să înșeale după sine prin vedenii buna credință a ostașilor. Domnul a învrednicit cu vedenii pe apostolii Petru și Pavel și pe alții, dar pentru scopuri de evlavie, nu pentru ca să aprobase *luarea pe nedreptul a unei tipografii* din banii altora și cu destinația de a fi proprietatea Oastei Domnului. Dacă ar fi avut și vedenie în care i s-ar fi arătat Domnul, atunci nu și-ar fi cerut lertare pentru rătăcirea sa, căci cum putea presupune că și Domnul a greșit încoerjență-l prin vedenie pe calea rătăciri și făcându-l părță la rătăcirea lui.iar dacă totuși și-a cerut lertare, aceasta înseamnă că n'a avut vedenie. Din încercătura aceasta în care s'a aruncat cu născocirea vedeniei, nu poate ieși, ci e prior ca întări cursă; ori cererea de lertare nu e sinceră, ori vedenia e mincinoasă;

un preot care prin astfel de mijloace încearcă să amânească după sine pe credincioșii Bisericii, tulburând pacea și liniștea în rândurile lor — este căzut aela Biserica și din Oastea Domnului.

In deșert își cere iertare numai cu buzele dar nu din înină curată ci îngrădită cu toate rezervele ca să rămână cu Oastea Domnului dusă după dânsul, iertarea presupune cănușă și ieșirea din greșalele săvârșite, dar acel preot sub iertare nu înțelege păăsirea rătăciri, ci vrea un fel de aprobare din partea Bisericii. Or, una ca aceasta nu se poate, fiindcă Biserica nu poate aproba rătăcirea și nedreptatea nimănui. Iar dacă declară că nu volește să se despără de Biserică, aceasta înseamnă că nu vrea să-și recunoască rătăcirea fiindcă prin toată puterea sa s'a rupt dela Biserică. Sentința ce l-a adus o Biserica până acum, nu înseamnă altceva decât constatarea acestel rupturi și arătarea locului pe care însuși și la ales prin puterea sa adevărată afară din Biserică. Dar declarația că nu se despără de Biserică este o baljocură, căătă vreme prin toate faptele sale s'a desfăcut de Biserică. Or atunci, nu știe ce este Biserica, adevătă invățătură ortodoxă despre Biserică. Eu m'am ocupat o viață întreagă cu această invățătură și în cunoștința ei și în cunoștința purtărilor acelui preot spun, că el s'a rupt de Biserică.

Biserica trăiește de aproape două mii de ani și îl sunt cunoscute toate fețele ei și ca Biserica nu te poți juca ușurat în vrând să o fasonezi după părerile tale, ci orice credincios și mal ales un preot trebuie să și îndrepte purtarea sa potrivit invățăturilor Bisericii și a celor despre Biserică, care este una și sfântă. Cu toată răbdarea și bunăvolința am arătat acelui preot calea greșită pe care a apucat, dar n'a volit să mă asculte. Sf. Ignatie, purtătorul de Dumnezeu, a zis: „cel ce face ceva fără fără să treacă episcopul său, face slujbă diavolului“. Iar Sf. Ciprian grăiește așa: „trebuie să ști că episcopul este la Biserică și Biserica în episcop și când cineva nu este cu episcopul său acela nu este nică în biserică“. Dar mie mi se pare că în sufletul acelui preot se găseac piedici atât de mari, încât nu-mi vine să cred că ar mai fi în stare să primească atâtă har de sus ca să se întoarcă din rătăcire. Domnul dă fiecărula căt har îl trebuiește pentru măntuire, dar nu fiecare suflet îl primește.

A fi ostaș, dragilor mei, înseamnă a rămâne credincios până la moarte Bisericii, căci numai așa rămînt în obște creștinilor celor dreptmărtori și mădular în trupul Bisericii.

Cele spuse aici nu le spun cu vrășmășie, dar m'am simțit dator să fac aceste mărturisiri, pentru ca să îee cunoștință despre ele toți filii cel buni ai Bisericii noastre și să se ferească de rătăcire.

Peste această dureroasă întâmplare noi trezem înainte și ne vedem de lucru nostru. Venind la această frumoasă adonare a noastră spunea pe drum păr. pro-

topop Moța din Orăștie, că Biserica este un pom a-tăt de mare încât scopere pământul și nu se simte dacă o frunză uscată se desface și cade de pe el.

Pentru orice ostaș adevărat și pentru orice mințe creștinească este lipsedea că scumpa noastră mișcare de trezire religioasă, de târare cu Domnul, are rost numai căătă vreme e în Biserică. Scoasă din legăturile ei firești cu Biserica, ar deveni o sectă primejdioasă pentru măntuirea sufletelor și pentru unitatea în credință a neamului nostru. Dacă fiecare căpitan ar ieșă de sub comanda generalului său, atunci ce s'ar alege de oaste? Întocmai așa ori și mai mult în Biserică, unde se tratează de măntuirea sufletelor, nu poate nici un preot să îee drumul în care parte l-ar îndrepta ochii săi, cu cari nu vede bine.

Iubilul ostașil din Oastea Domnului nici nu se gădesc măcar să se departă de mama lor care î-a născut duhovnicestă, cum se despără frunzele uscate de pe pom, și cu toții vor rămâne strânsi în jurul altarelor sfintei noastre Bisericii. Oastea Domnului este Oastea Bisericii și prin lucrarea ei vrem să înfăptuim acea renăștere sufletească, acea înnoire morală în sânul poporului nostru de care avem cea mai mare nevoie astăzi. Mai mult decât oricând și decât orice ne trebuiește acea naștere de suns, despre care î-a vorbit Mântuitorul în taina unei nopti lui Nicodim (Ioan c. 3). Căci sufletele renăscute prin puterea de prefacere a evangheliei Domnului, sunt purtătoare luminei și adevărului, ale blinelui și virtușii în viață unui popor. Pe ele se sprăjinește progresul cel adevărat și siguranța în viitor. Dacă toți filii țării noastre, dela plugari la meșteșugari, la neguțători, la advocați, doctori, funcționari, profesori invățători, ostașii și ofițerii, preoții, invățății și neinvățății, tinerii și bătrâni, dacă toți s'ar pătrunde de duhul lui Hristos, dacă ar primi în sufletele lor lumină Lui, și în inimile lor darul cel sfintitor al Lui, și cu el împreună și-ar trăi viață și și-ar împlini datorințele lor, o, atunci s'ar schimba dintr-o dată și ar lua altă înțețire viață din tara noastră. Atunci n'ar fi popor mai fericit ca poporul nostru. Dacă toți ar asculta glasul Bisericii, prin care-i chiamă la mai multă credință, la rugăciune, la iubire și dreptate, atunci s'ar stinge neînțelegerile și vrăjbele, ura și dușmănia care otrăvesc viața din zilele noastre. Atunci păcatele nu s'ar răsfăță fără de rușine, ar amoți sudalmele și ar înceta bețiile și poftele nesăturante după plăceri și avere.

Această viață creștinească trăită după poveștele Domnului și ale Bisericii Lui, vrea să o spovedească Oastea Domnului. Cu aceste iudeuri a pornit la drum și, ca o gardă a Bisericii, vrea să aducă suflete căt mai multe făcându-le părțase ale credinței și darul dumnezeesc. Cu aceste iudeuri să vă întoarcet, iubilul meu, dela această adunare la casele Voastre și prin satele Voastre să le vestiți cu tot curajul și cu toată înșuflărilea. Prin pilda vieții Voastre

să câștigăți pe frății Voștri și astfel să sporii rândurile Oastel.

Dar și Oastea trebuie să meargă mai departe întru înfăptuirea programului ei. De aceea, în decursul acestui nou an vom introduce între ostași practica de a se mărturisi și împărtăși de mai multe ori în decursul anului bisericesc, de cum a fost obiceiul până acum. Cât de înălțătoare și neuitată a fost clapa de teri și azi, când ostașii, frați veniți din toate unguriile țării, s-au cuninecat din același potir cu trupul și sângele Domnului, în sfânta noastră Biserică catedrală. Acest obicei trebuie generalizat în toate adunările mai numeroase ale ostașilor, ținute în diferitele centre ale Oastel. Trebuie așezat sufletul cât mai des sub lumină și sfintirea harului dumnezeesc, căci el îl hrănește și curățește.

Răspândiți cât mai mult gazetele Oastel: Lumină Satelor și Oastea Domnului, cari dacă cuvântul Domnului și tălmăcirea lui prin familiile creștinilor. Fiecare cetitor nou pe care l-a câștigat un ostaș pentru aceste gazete, înseamnă o nouă biruință a Oastei.

Am tăpărit gata tocmai acum, cu prilejul acestei adunări, o minunată Carte de rugăciuni, potrivit pentru toate stările și trebuințele creștinilor, cu cântări bisericesti așezate pe note și împodobită frumos cu chipuri sfinte. Din casa nici unui ostaș și credincios al nostru să nu lipsească această prea frumoasă carte de măngăiere și înălțare a înimii spre Dumnezeu. În scurtă vreme vom da la lumină și alte scrieri ziditoare de suflet pentru Oastea Domnului.

Cu ajutorul Domnului, nădăduiesc să pot termina încă fojacest an sfânta mănaștire brâncovenescă dela Sâmbăta de sus și voi face din ea un izvor de daruri duhovnicești, la care să-și adape sufletele însetate după rugăciune ostașii din Oastea Domnului.

Prin aceste și prin alte fojaptoiri de ajutoare a celor lipsiți vom face din Oastea Domnului din ce în ce mai mult o unealtă scumpă în lucrarea Bisericii. Căci, slavă Domnului, ogorul Bisericii, este larg și programul ei este cuprinzător. Atât de cuprinzător căt voia lui Dumnezeu. Aceasta este programul sfintei noastre Bisericii: să facă pe oameni să volască și ei, ceeace vrea Dumnezeu. Auzi iubite creștini: să vreau și tu ceeace vrea Dumnezeu, lată marele program de viață al Bisericii, în care să ne încadrăm cu toții și pentru înfăptuirea cărula e datoare să lucreze cu răvnă sfântă și Oastea Domnului.

Apol înaltul prelat a rostit următoarea rugăciune:

Tată preașânt, cereșc Părinte cauți cu milostivire asupra noastră și ne luminează în acest mărit praznic al Cincizecimii; trimite Duhul Tău cel sfânt, care odinioară să aibă asupra sfinților apostoli și ne înărește în credință, în nădejde și în dragoste și ne ajută să gândim cu toții una, și una să rămânem în iubirea Fiului Tău. Fă-ne să sporim întru lucrul tău sfîntește-ne în Biserica ta, în care rămânând cu cre-

dință, să fim fericiți întru Tine, în viața de acum, dar mai ales în cea viitoare. Părinte sfinte trimite binecuvântarea ta cea cerească asupra noastră și ne mântuiește. Amen.

Au urmat salutările delegațiilor, după care a luate cuvântul I. P. C. Si arhimandritul Scriban, subliniind importanța fătrunirilor de felul acesta care constituie prilej de cunoaștere și înrudire sufletească. Ideamă să ne abținem dela păcate și să mărtăm în cadrul Oștil Domnului.

Pr. P. Grosu-Chișinău arată că preoții sunt urmași ai apostolilor și că ostașii sunt datori să asculte cu supunere de ei. Aduce binecuvântarea Mitropolitului Gorie al Basarabiei și Părintele protopop Mageru delegatul P. Sfîntul Roman, aduce salutul ostașilor din Oradea, Pă. Alexandrescu aduce salutul ostașilor din județul Buzău, Pr. H. V. Felea vorbește ca delegat al Eparhiei Aradului.

Dr. Suciu-Sibianu-Brașov, arată motivele pentru care face parte din Oaste.

Prot. I. Moja spune că slujitorii altarului se slătesc să tie pe filii bisericii legați de ea.

Au mai rostit frumoase cuvântări: Pr. M. Serpotanu din București, V. Serban din Viștea de Jos, I. Radu din Deva și alții.

Aducarea a fost încheiată cu cuvântarea Pr. Gh. Secaș.

După aceasta s'a servit ostașilor masa la Academia teologică și congresul s'a încheiat.

Maica Domnului și puterea mediului

Între creștini și necreștini ar trebui să fie o mare deosebire ce privește gândurile, sentimentele și voința și totuși în viața de toate zilele nu este așa, pentru că creștini și creștini nu să-i tirațeze mediul care-i înconjoară. De căteori creștini nu vorbesc rău unul de altul, răpindu-și unul altuia numele cel bun. De căteori creștini nu simțesc unul față de celălalt ură, invidie și alte păcate ură. Dar de căteori nu se atacă bărbați și femei creștine unii pe alții, cu fapte ură, din cauza, că se lasă biruiti de indemnurile necurate ale mediului, în mijlocul cărula trăiesc.

Zadarnic propagă biserică adevărul, că munca neintreruptă aduce foloașele cele mai mari dacă ascultăm de mediul în care trăim și care spune că cel mai mare bun din lume este lenea.

Biserica ne învață, că vorbele și faptele bune ne dău placerea cea mai fericitoare, *linștea conștiinței*.

Drept, că mediul, în care trăiește omul are o putere foarte mare asupra lui, dar nimeni nu e obligat să primească veninul pe care îl ofere mediul.

Cine ar avea dreptul să ne împingă într-un fluviu adânc și repede curgător în care ne-am găsi moartea? Sau să ne silească să ne urcăm în etajul cel mai de sus al unei case care amenință să cadă? Și mediul tocmai acest lucru îl face, mai de multe ori afirmando că păcatele duc la bine și virtuțile duc la rău.

Mediul poate să spună că este o mare calitate să fi obraznic și să nu-ți roșească fața niciodată, pentru că cei modești și cei cunvincoși sunt dați înapoi, dar obraznicii totdeauna reușesc să se înfigă în rândurile dințău. Mediul poate să afirme, cât vrea, că în fața oamenilor trebuie să joci pe cavalerul și omul de treabă, dar în dosul lor să fi fiară sălbatecă, fără nici o considerație, pentru că acesta este mijlocul de a parveni sigur.

Dar, dacă ar fi așa că falsul, minciuna, fățănicia și răutatea să fie puteri adevărate, atunci diavolii niclodată nu s-ar fi prăvălit în iad, ci ar fi stăpânit lumea și din vorbirea omenească s-ar fi șters pentru totdeauna cuvântul „scârbă”, care nu se mai poate deslipi de fruntea celor ce practică apucăturile diavolești.

Mediul, care înclină mai mult spre rău decât spre bine este primejdios pentru toată lumea, dar neasemănăt mai primejdios este pentru tineret și mai ales pentru fetițe, care de multe ori îmită orbiș ce văd în jurul lor.

O fetiță, care și-a pierdut nevinovăția și sufletul ei frumos a pierdut tot și pentru totdeauna, de acela trebuie să le înzestrăm din cea mai fragedd tinereță a lor, cu o deosebită putere sufletească, care să biruie dela început orice apucătură rea a mediului în care trăiesc.

Fetițele au marea datorie de a nu permite mediului nu să le nimicească viața, dar nici măcar să le-o cercească niclodată. Dânsa trebuie să aibă o adevărată oroare de orice vorbă ordinard, de orice simțire urâtă și de orice faptă, care ar putea să le păteze sufletul.

Ce splendidă femeie a fost soția lui Pilat din Pont. Dânsa a fost pagână și totuși s'a înflorat de ura dușmanilor lui Iisus Hristos și l-a făcut pe soțul ei să se spele pe mâini și

să se lăpede de crimă. Ce distincție în cugere și în simțire la aceasta femeie, care a lăsat posteritatea, și după multe sute de ani, o amintire așa de frumoasă.

Ce nobilă și vrednică de toată admirația lumii a rămas împărăteasa Elena, care a desgrăpat crucea lui Iisus Hristos. Dar mama lui Stefan cel mare și a lui Mihai Viteazul și celealte femei ilustre din viața neamului nostru, ce exemple neperitoare ne-au dat de finețe, de bun gust, de jertfă și de purtare aleasă.

Dar peste toate femeile mari ale lumii se ridică sus de tot ca o stea luminosa Maica Domnului care ne-a dat pe Mântuitorul lumii. Sf. Evanghelie ne spune, că și pe vremea Maicii Domnului au fost oameni foarte răi, vanitoși și foarte superficiali și porniți spre tot felul de răutăți, dar dânsa până în sfârșit a rămas ca un crin curat și dulce miroitor, dând lumii măngâiere și ajutor.

Cum ar putea fetițele noastre să fie slabe la suflet și să se inspire în gândirea, simțirea și voința lor din valurile urâte ale vieții, care le încunjoară, când ele au în viață și faptele mărețe ale temelilor ilustre din biserică și din istoria națională un isvor de inspirație așa de înalt, așa de curat și așa de fericitor.

Cum ar putea fetițele noastre să creadă în mediul acela care le făgăduiește pentru puțin timp rangul de „stele de cinematograf”, când biserică și viață națională le cheamă la un rol permanent de stele strălucitoare, prin viața și faptele lor, pline de o aristocratică gândire, simțire și făptuire.

Să nu greșească și să nu se desiluzioneze fetițele noastre atunci, când cred că în viață pot să facă un salt așa de puternic, încât deodată să ajungă de jos până sus. Nu, ridicarea și biruința își are meșteșugul ei lent și greu.

Aveți fetiță Tronul Născătoarei de Dumnezeu în fiecare biserică ort. creștină.

Azi să mergeți în fața Tronului Născătoarei de Dumnezeu și spuneți: Maica Domnului, azi am avut cugetarea mea așa de senind și curată, ajută-mă tu, să nu cad, ci să fiu tot mai împede și mai bine văzătoare.

Mâine mergeți tot acolo și spuneți: Maica Domnului azi am reușit să fiu foarte nobilă în sentimentele mele, tu nu mă lăsa! să recad în simțiri comune ci ridică-mă tot mai sus.

Potmâne tot la Tronul Maicii Domnului, ingenunchiați și mărturisiti, că ați făcut o faptă bună și ați simțit o placere înaltă, ca

Maica sfântă să vă ajute tot mai mult să gustați din roadele faptelor bune!

Insemnați-vă bine, dragi fetițe, că peste mormintele femeilor cu suflet sec, întunecat și răutăios s'a rostogolit pământul cu uitare și blâstăm din partea acelora care le au cunoscut. Și în schimb viața femeilor cu suflet frumos și distins nu se stinge niciodată, pentru că ele și-au asigurat pentru totdeauna pomenirea cu laude și mulțumiri.

*Elena Dr. Cioroianu
protopopeasă.*

Românii ortodocși din Banat cer reactivarea Episcopiei din Timișoara.

Să se desflește episcopia greco-catolică, fără credințioși, din Lugoj.

Pr. Gh. Cotoșman.

Dar, din cauza împrejurărilor nefavorabile, proiectele bisericelui ortodox român din Ardeal și Banat nu s-au putut realiza în timpul regimului maghiar. Multele și felurile piedică, ce se puneau în calea înființării celor 3 episcopii proiectate, nu au putut fi învinse, mai ales că guvernul maghiar a recunoscut importanța lor covârșitoare ca factori de luptă de apărare pentru conservarea neamului românesc în Ardeal și Banat.

Declanșarea războiului mondial a sugamat virtualmente legitimele aspirațiile ale Românilor din Transilvania, — ca apoi ele să izbucnească tumultuos și năvalnic după războiu, în țara visurilor împlinite: România-Mare.

Ravagile războiului: scăderea nivelului vieții morale, criza financiară și economică, curentele extremiste sectaro-bolșevice de minare a temelilor statului câștigat cu atâta nesfârșite jertfe, streinismul rămas pe vechile poziții și ca privilegiile din trecut — acaparator al tuturor surselor de câștig din această provincie bogată, au fost tot atâta cauze și motive care au deschis ochii Românilor bănățeni să vadă primejdia ce-l paște de astădată în țara lor, — dacă nu se iau serioase, radicale și urgente măsuri de îndreptare.

Priileurile tuturor se îndreptau spre metropola Banatului, spre Timișoara. De acolo așteptau Românii bănățeni — din județele Timiș și Torontal — redereea luminiș și înviorarea vieții religioase și naționale. Dar, așteptarea le fu zadarnică. Timișoara — la temelile ei românească după 1717 devine germană, iar dela 1867 încoace până la 1918 se maghiarizează complet.

Stăpânirea românească a făcut ce e drept saluturi însemnate în domeniul urbanistic și cultural prin crearea cătorva instituții culturale și naționale, dar n'a făcut îndeajuns. Și, mai ales, n'a făcut nimic, sau aproape nimic în domeniul economic, comercial și industrial, care a rămas exclusiv în mâinile străinilor cu tendințe centrifugale și revizioniste. Aspectul minoritar evreo-maghiar al Timișorii prea puțin să schimbe. Au trecut 15 ani de la Unirea mult visată, și Timișoara nu și-a văzut coacerezitate și realizate legitimele ei revindecări românești, din partea conducătorilor acestei țări.

Timișoara — orașul occidental și de joală clădită, orașul cel mai frumos, după capitală, din țară, orașul cel mai mare dela granția de apus — a cărei intangibilitate o vor violată revizionistii interni și externi — a României, trebuie să devină, ceeace a fost în trecutul istoric îndepărtat: fortăreață nebîrâtă a Românilor și cetatea strălucită a culturii românești.

Înțențunile frumoase n'au lipsit, încercările nobile s'au făcut, străduințe vrednice s'au depus din partea multor filii distinși ai Banatului.

Dar, lipsind un plan de acțiune concentrică, centripetă, în vreme ce demagogia politicienistă a supralicitat și potențial pretențile nesaturate și poftele nesăbălute ale minoritarilor intruși și cutropitori, care se pun de-a-curmățul oride, căte-ori este vorba de vreo instituție cu caracter ortodox și național românesc, — truda a rămas zadarnică și forțele risipite cu mărinimile a fost luate de volbura desamăgirii.

Tratamentul vitreg de care s'a bucurat această provincie — ce nu fără dreptate își zice „fruncează” — din partea guvernărilor țării, a umplut de legitimitate și profundă mănoare elementul românesc, majoritar și autohton. Cazul episcopiei ortodoxe a cărei reactivare încă întârzie în România visurilor noastre — pune în adevărată lumină mentalitatea, sentimentele, patriotismul și credința celor ce-a avut în mâinile lor destinele acestei provincii.

Dacă situația aceasta era tolerabilă sub un regim de opresiune și oligarhie streină, — în noua stare de lucruri, când grespirăm cu totul dela Nistrul la Tisa aerul libertății naționale — situația creată celor mai buni, celor mai vredni și celor mai înaintați în cultură și civilizație Români din această țară, devine într-adevăr intolerabilă și însuportabilă.

Că aceste afirmații ilustrează adevărul adevarat și realitatea netăgăduită, sunt elocvențe nenumăratele cereri publicate de scriitorii bănățeni prin presa din provincie, — memorile, cererile și intervențiile Primăriei Municipiului Timișoara, ale Prefecturii județului și ale Corporațiunilor parohiale din Timișoara, adresate Președintelui Consiliului de Miniștri și Ministerului Cultelor în scopul reactivării episcopiei din Timișoara.

Amintim că numai din partea Primăriei Municipiului Timișoara au pornit vreo 5 memorii bine documentate către Ministerul Cultelor, cerându-se grabnică refolosințare a episcopiei ortodoxe, care în acest oraș cosmopolit, are menirea sublimă de a da un nou impuls vieții culturale și naționale românești, de a ridică prestigiu Bisericii dominante strămoșești, a coborî un duh nou de viață creștină în diferențele păturilor sociale lăsate aici pradă indiferențismului, sectarismului, unicatismului, și comunismului întreprinse o mai accentuată operă samaritană de ajutorare a elementului românesc, neajutorat, sărac și năcăjit.

Cu fond ideologic și istoric memorile din era românească se asemănă leit cu cele din era maghiară. Aceiași credință, același foc lăuritic, același răvnă, același încrăpăre după bunurile vecinice și aceleași griji pentru viitorul națiunii le străbate pe toate. Si totuști, memorile de după războla, îndeosebi memorile Primăriei municipiului Timișoara aduc ceva nou, prin faptul că angajează direct bugetul municipal pentru a da un suport material aspirațiunilor românești, atacând în plin punctul nevrălgic al problemei de care s-a impledecat pauperismul românesc dinainte de 1918, anume problema localului și a subsistenței materiale a episcopiei și a instituțiilor legate de finanță ei.

Volu spicul câteva pasagii mai însemnate din memorial Nr. 9725/1925 înaintat Ministerului Cultelor de către Primăria municipiului Timișoara, spore a se vedea importanța ce se acordă — din toate punctele de vedere — unei episcopii, precum și nădejdirile ce le leagă Românilor Bănățenii de o Episcopie ortodoxă la Timișoara.

Domnule Ministru, Văzând hotărârea recentă a Congresului Național Risercesc de a menține înființă Episcopia ortodoxă română a Caransebeșului cu reședință în orașul Caransebeș, pe de altă parte însă nepărtăpd renunță la dezideratul de a avea o episcopie a Timișoarei cu reședință în această frumoasă metropolă a Banatului, avem onoare să reveni asupra nenumăratelor noastre adrese și memorii, înaintate Onor. Minister, Congresului Național Bisericesc, Prea Ven. Consistor Metropolitan, Ministerului de Interne și chiar și Președintei Consiliului de Ministri.

Dorința orașului nostru de a avea episcopie românească e atât de mare, încât la indemnurile stăruitoare venite din toate cercurile românești, și mănuși și de convingerea că nimic nu ne lipsește mai mult în acest oraș decât tocmai episcopie, am luat în bugetul orașului câte 300.000 lei anual în anii trecuți, iar în bugetul anului 1925 am înscris suma de 500.000 lei, astfel că disponem acum de un fond de 2000000 lei plus dobânzile în sumă de circa 250.000 lei.

Astăzi, după ce orașul nostru a ajuns la deplină libertate, se impune în mod imperios obligaționarea

Statului și a comunel de a face dreptate elementului românesc, atât de oropsit în trecut. Opera de dreptate nu se va putea duce însă la bun sfârșit decât prin crearea unui cât mai mare număr de Institutii naționale de toate categoriile, care toate să aibă ca scop suprem întărirea elementului românesc, într-o regiune foarte expusă influențelor străine. Dat fiind că orașele mari sunt factorii cel mai de seamă ai vieții naționale și al activității naționale și ai activității culturale, sociale și economice, factori ce și exercită ză cu putere influență asupra provinciei, caracterul național al statului Român numai atunci va putea fi asigurat, dacă acest caracter îl vor avea mai întâi centrele mai orășenești. Or, tomai în orașele mari dela frontieră apuseană și țărănești, ca Timișoara, Arad, Oradea-Mare și Satu-Mare, nu vedem asigurat acest caracter național.

Avem însă convingerea fermă că în acțiunea de romanizare ne lipsește un factor de mare valoare, care ar fi chemat să exercite un rol conducător pe teren cultural, social, și moral, și a contribuvi cu forță și autoritate mare la fixarea directivelor naționale în viitor.

Acest factor este episcopia cu instituțiile ei anexe. Fără colaborarea Bisericii nu se poate concepe o operă culturală completă, iar în Timișoara ne lipsește un cap bisericesc, care în Ardeal și Banat, precum și în din experiența trecutului, reprezintă cea mai mare autoritate morală în viață publică. Aceasta, pusă în serviciul inițiatiilor de interes obștesc, garantează mai mult ca orice factor, ducerea lor la bun sfârșit." (Urmează)

Parastas pentru fostul Episcop Grigorie.

Ioplindu-se șase săptămâni dela moartea fericitului Episcop Grigorie, Sâmbătă în 6 Iulie s'a oficiat parastasul cuvenit la mormântul răposatului dela sf. Mănăstire Bodrog.

Parastasul a fost slujit de părintele Consilier M. Păcălanu asistat de preotul Ștefău, diaconul Dărău și 4 călugări.

La parastas au asistat din Arad părinți:

1. P. C. Sa Părintele Dimitrie Muscan, consilier episcopal,

2. P. C. Sa Părintele Dr. Nicolae Popovici, prof. la Academia teologică,

3. P. C. Sa Părintele Sava Traian Seculin, protopop în Vîngra,

4. P. C. Sa Părintele Sabio Ștefan, prof. de religie,

5. Di. Colonel Constantinescu,

6. Di. Prof. Vintilă Popescu dela Academia teo-

logică ort. rom. Arad,
 7. Dl. Dr. Ioan A Drincu, avocat,
 8. Dl. Dr. Aron Petrușiu, avocat,
 9. Dl. Dr. Gheorghe Sârbu, avocat,
 10. Dl. Dr. Al. Sporea, avocat,
 11. Dl. Ascaniu Crișan, directorul liceului „M
 Nicăoră”,
 12. Dl. Dr. Ralea, avocat,
 13. Dl. Dr. Emil Veliciu, avocat,
 14. Dl. Dr. Cornel Radu, avocat,
 15. Dl. Dr. Pavel Silhartău, medic,
 16. Dl. I. Tărzu, subrevizor școlar,
 17. Dl. C. Popa, funcționar al municipiului
 Arad.

18. Dl. Garoliu, administratorul Librăriei diecezane.
 Duminecă în 7 iulie s'a oficiat parastas: în catedrală de către I. P. C. Sa Arhimandritul Suciu asistat de un sobor de preoți, tot așa s'a oficiat parastase pentru odihna fostului nostru Episcop Grigorie, în toate bisericile din eparhia Aradului.

Şedința a III-a

înținută la 10 iunie 1935 începând la orele
 16 din zi.

(Urmare)

71. Referitor la punctul 8 din același raport al Consiliului eparhial secția economică Nr. 3582/1935 privind fondurile de bucate ale parohiilor din eparhie, același raportor propune în numele comisiunii economice, iar Adunarea eparhială hotărăște:

se iau la cunoștință datele despre fondurile de bucate ale parohiilor din eparhie.

72. Comisiunea economică constată, că socoșile sf. Mănăstiri H. Bodrog n'au fost predate spre cenzurare comisiunii extinse din partea Adunării eparhiale din 1934 și astfel hotărârile Adunării eparhiale aduse sub Nr. 131/1932 și 44/1934 au rămas neexecutate. Tot astfel nici averile mobile și imobile ale sf. Mănăstiri Bodrog nu sunt introduse în tabloul cu datele statistice despre averile bisericesti ale eparhiei.

La cererea expresă a Prea Sf. Sale Părintelui Episcop Polycarp Morușca fostul igumen al sf. Mănăstiri, în urma denunțului făcut de monahul Emilian Istrate, Prea-Sf. Sa Episcopul Grigorie cu adresa sa Nr. ad. 3296/1935 a delegat pe P. C. Sa Părintele protopop Sava Tr. Seculin și p. dl. Dr. Pompeiu Cioban ca deputat sinodal pentru a lua în

primire dela fostul igumen averea mobilă și imobilă a sf. Mănăstiri și a constata, dacă acuzele ridicate de sus numitul monah sunt sau nu, reale. Delegații au prezentat Prea Sf. Sale raportul anexat sub %. Comisia economică propune, iar Adunarea eparhială admite, susținându-se publicitatea ședinței ca acest raport să fie citit în ședința Adunării eparhiale.

După cetirea acestui raport comisia economică prin același raportor propune:

a) Să se susțină în viitoare hotărârile Adunării eparhiale aduse sub Nr. 53 și 131/1932 și 44/1934 și se autorizează delegația extinsă pentru cenzurarea și verificarea socoșilor și stabilirea inventarului sf. Mănăstiri H. Bodrog ca până la 1 Septembrie 1935 acest mandat să se execute și să raporteze Consiliului eparhial.

b) Raportul delegației Pr. Sf. Sale decedatului Episcop al Aradului, numită cu adresa ad. Nr. 3296/1935 să se ia la cunoștință și să se ordone ca conducerea sf. Mănăstiri să-și întocmească cu concursul acestei delegații bugetul pe 1935, care apoi va fi aprobat de viitorul episcop în baza Art. 93 din Legea de organizarea Bisericii ort. române și să se întocmească un inventar despre toată averea sf. Mănăstiri, care să fie completat anual conform dispoziției cuprinsă în punct c, Art. 93 al amintitelor Legi.

c) Să se angajeze de urgență un econom pentru administrarea averii mișcătoare și nemișcătoare a sf. Mănăstiri.

d) Delegația numită de decedatul Episcop Grigorie cu adresa Nr. ad. 3296/1935 va examina și controla gestiunea economică și finanțării a sf. Mănăstiri Bodrog până la noile dispoziții, care vor fi luate după înăpîlnirea scaunului episcopal.

Adunarea eparhială aproba aceste propuneri cu amendamentul făcut de Dl. Dr. Iustin Marșeu de a se institui de urgență un econom și la Episcopie.

73. Același raportor referează asupra raportului special Nr. 3581/1935 a Consiliului eparhial secția economică privitor la starea fondurilor și fundațiunilor administrate de Consiliul eparhial și propune în numele comisiunii, după ce iau cuvântul la acest pct. d-nii Dr. Iustin Marșeu, Mihai Păcăian, Dr. Gheorghe Ciuhandu, iar Adunarea eparhială hotărăște:

la la cunoștință aprobătoare raportul, luându-se nota de schimbarea obvenită în starea fondurilor și fundațiunilor prin faptul că valoarea acestora în restimp să devalvat complet, sau parțial. Raportul se va tipări cu (Anexă G)

Consiliul eparhial este invitat a studia și a raporta specificat la proxima sesiune ordinată a Adunării eparhiale propunerile P. C. Sale Dr. Gheorghe Ciuhandu, referitor la fondul instruit și capela din Arad-Gai și anume: cu privire la

I. fondul Instruct:

a) să se studieze originea fondului Instruct, care derivă din lăsământul episcopalui arădan Pavel Avacumovici (mort în 1815) și că în ce măsură s'a sporit din lăsământul altor episcopi decedați la Arad, cu intenția ca din lăsământul fiecărui episcop arădan decedat aici să se formeze fondul Instruct, de care eparhia poate avea mare nevoie după vremuri;

b) în societățile fondului respective în rapoartele către Adunarea eparhială să se facă specificarea: cât fac realitățile imobiliare și cât capitalul fondului.

II. Cu privire la capela din Arad-Gai: având să înceată în curând destinația liturgică a capelei episcopale din Arad-Gai, care este împreună arhitectonic cu fosta reședință episcopală de acolo, zidită de episcopul Sinesie Jivanovici (mort 1768) el însuși construit acolo ca ctitor, împreună cu alți urmași ai săi în scaun și deoarece resursele actuale de capital 497 Lei, ale capelei din chestiune sunt absolut insuficiente pentru conservarea acelei capele și a reședinței:

a) să se lege demersuri pentru recunoașterea capelei „necropole eparhiale” ca monument istoric cultural încadrat între monumentele similare ale Statului român;

b) și până atunci eparhia să examineze situația arhajamentului moral al eparhiei Aradului față de episcopul ctitor și pentru conservarea capelei în mod potrivit și ca și masivei reședință eparhială sătătoare din mai multe camere și să i-se dele o mențiune potrivită;

c) să se apeleze la vizitorul și vizitorii episcop, al Aradului ca din beneficiul domeniului episcopal dela Gai, pe al cărui teritor se găsește paracclisul împreună cu rămășițele pământești ale ctitorului, care el însuși a exoperat obținerea acestui domeniu, să contribue, împreună cu eparhia la menținerea acelei biserici-paraclis în ordine bună și dacă nu ar putea fi trecuta între momentele istorice și ca, dacă nu permanent, măcar la intervale să se slujească în acel paraclis, ca să nu se impășneze altarele episcopale în eparhie.

74. Cu privire la raportul special Nr. 894 | 1935 al Consiliului eparhial, secția economică, în chestia vînzării casei fundațiunii Dr. Iuliu Mera din Șiria, comisiunea economică prin același raportor propune, iar Adunarea eparhială hotărête:

în situația aceasta devalvată a proprietăților urbane nu se admite vînderea casei.

75. Referitor la raportul special Nr. 4120, 1935 al Consiliului eparhial, secția economică, în chestia construirii unui Mausoleu la sf. Mănăstire Bodrog pentru decedații episcopi: Grigorie, Iosif Goldiș, cei înhumăți în gropniță dela biserică Arad-Gai, precum și foștii egumeni ai sf. Mănăstiri Bodrog, comisia econo-

mică prin raportul său propune, iar Adunarea eparhială

încuvîntă construirea acelui Mausoleu, acoperindu-se spesele obveniente cu construirea din fondurile decedaților episcopi și de către sf. Mărăstire în proporție de 50—50%.

76. Raportul special Nr. 3534 | 1935 al Consiliului eparhial, secția economică privitor la vinderea pământului din hotarul comunei Cermei în estenziune de 3 jugh. 502 st. p. cu suma de 52.200 Lei la propunerea comisiunii economice, Adunarea eparhială

îl ia la cunoștință aprobatorie.

77. Același raportor referează asupra raportului special Nr. 1594 | 1935 al Consiliului eparhial, secția economică privitor la starea fondurilor și fundațiunilor administrate de Consiliul eparhial, stare provenită în urma aplicării Legii conversiunii și propune în numele comisiunii economice, iar Adunarea eparhială hotărête:

îl ia la cunoștință.

78. Același raportor prezintă bugetul Consiliului eparhial și Academiei teologice din Arad, cu propunere de aprobare, iar Adunarea eparhială

îl primește și aprobă cu nevoiele bugetare ce se vor mai aduce ulterior.

Salarii vor fi achitate salariștilor eparhiali în sumele pe care le primesc de o parte dela Stat și de alta parte dela Consiliul eparhial.

Biblioteca seminarială va fi augmentată pe lângă suma de 5000 Lei loată în buget cu suma de 40.000 Lei din fondul seminarial.

Consiliul eparhial este invitat să studieze propunerea Părintelui rector Dr. Teodor Botiș în ce privește sistematizarea postului de spiritual la Academia teologică, precum și majorarea sumelor de burse ce se vor acorda tinerilor care vor să se înscră la Academia teologică și să vină cu propunere concretă la proxima ședință a Adunării eparhiale.

79. Comisia petiționară prin raportul său, Dr. Petru Sârbu cu privire la cererea părintelui protopop Gherasim Andru din Sarcia (Jugoslavia) pentru a i-se acorda același onorarajutor din fondurile eparhiale de care benefi-

clază și ceialalți protopopi, propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

În principiu se aprobă cererea și Consiliul eparhial se invită să afle resursele necesare pentru achiziția ajutorului — în mod proporțional.

80. Dl. Dr. Petru Sârbu în calitate de raportor al comisiei petiționare prezintă cererea funcționarilor consistoriali:

a) Dimitrie Dărău, Viorel Giurgiu și Gheorghe Șulea referitor la majorarea salarizării lor la suma de 4000 Lei lunar și

b) Andrei Cuznețov pentru majorarea salarizării său la 4500 Lei lunar,

După ce iau cuvântul Dr. A. Cioban, Dr. I. Marșieu, Dr. I. Ursu, Dr. B. Ungureanu și Dr. Gh. Ciuhandu, propune în numele comisiei petiționare, iar Adunarea eparhială hotărăște:

cererea numiților se aprobă; în principiu Consiliul eparhial este autorizat, ca în cadrul sumelor, care vor deveni libere, în bugetul votat, să rezolve favorabil cererile de îmbunătățiri pentru toti funcționarii inferiori.

81. Referitor la cererea fostului șofer Dimitrie Milon, comisia petiționară prin același raportor propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

cererea se transpune Veneratului Consiliu eparhial unde a fost soluționată și rezultatul comunicat potențialui sub Nr. 4083/1935.

82. Cu privire la cererea preoților Alexandru Gligor din Hălmăgel, Avram Giurgiu Rădești și Nicolae Toma din Cil, referitor la incassarea birului și stolelor, comisia petiționară propune, iar Adunarea eparhială hotărăște:

se menține hotărârea Adunării eparhiale de sub Nr. 94/1934 și se invită Consiliul eparhial pentru executarea acestuia.

83. Cererea dlui Cornel Omescu farmacist în Arad referitor la soluționarea definitivă a chestiunii chiriei ce o plătește pentru locația ce-l ocupă în casa consistorială din str. V. Alexandri Nr. 1., la propunerea comisiei petiționare, Adunarea eparhială

o transpune Veneratului Consiliu Eparhial spre competență rezolvare.

84. P. C. Sa Părintele Dimitrie Muscan în calitate de raportor al comisiei bugetare propune, iar Adunarea eparhială

votează pentru sesiunea actuală membrilor Adunării eparhială diurne à 200 Lei pe zi plus spesele de călătorie.

85. Pentru verificarea proceselor verbale din ședința a II-a și a III-a Adunarea eparhială deleagă o comisie compusă din birou și deputații sinodali domiciliați în Arad. Comisiunea se va întâlni la data, care î-se va comunica ulterior.

86. Lucrările Adunării eparhiale fiind terminate, P. C. Sa Părintele Mihai Păcățian președintele Adunării eparhiale încheind ședința, mulțumește d-lor deputați pentru dragostea, munca și colaborarea în duh creștinesc și frățesc, de care au fost conduși în desbaterea multiplelor probleme, pe cari le-au rezolvit cu atâtă succes.

Din partea d-lor deputați răspunde dl. Dr. Adam Iancu, aducând elogii părintelui Mihai Păcățian pentru ținuta și tactica impeccabilă, cu care a știut să conducă ședințele acestei sesiuni.

Președinte: ss. <i>Mihai Păcățian</i> <small>cons. refer. eparch</small>	Secretar: ss. <i>Sava Tr. Seculin</i>
--	--

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința Comisiunii de verificare a Adunării eparhiale ținută la 20 iunie 1935.

ss. <i>Mihai Păcățian</i> ss. <i>Dr. Teodor Botiș</i> ss. <i>Tratan Vătlan</i> ss. <i>Dimitrie Muscan</i> ss. <i>Dr. Justin Marșieu</i> ss. <i>Dr. Emil Veliciu</i>	ss. <i>Gh. Ciuhandu</i> ss. <i>Sava Tr. Seculin</i> ss. <i>Dr. Nic. Popovici</i> ss. <i>Ioan Georgea</i> ss. <i>Dr. Ioan Ursu</i> ss. <i>Dr. Ioan A. Drincu</i>
--	--

Declarațiile lui ministru Alexandru Lapedatu

O delegație de preoți din Iași a fost primită în 18 i. c. din partea lui ministru al cultelor, Al. Lapedatu, care în legătură cu problema salarizării clerului a declarat următoarele:

Bugetul bisericii ortodoxe pe anul în curs va fi rectificat în sensul că salarul tuturor membrilor clerului va fi readus la nivelul salarului din anul trecut.

Chiar gradațile din anul acesta vor fi plătite, în cazul că se va suspenda decizia generală prin care se oprește plata gradaților noi.

In ce privește viitoarea salarizare, dl ministrul a declarat, că atât guvernul cât și dsa, ținând seama de revendicările clerului au decis următoarele :

Să aducă la toamnă o lege de armonizarea salariilor funcționarilor publici. Înăuntrul aceleia legi, se vor stabili și salariile clerului — pe următoarele principii :

1. Preoții vor primi dela stat un salar echivalent cu acela al corpului didactic, și anume : cel dela țară un salar de învățător, iar cel dela oraș un salar de profesor.

2. Bisericile cu averi proprii vor contribui la salariile clerului cu cât vor putea :adică, dacă veniturile acestea vor permite, cu salarul întreg.

Acolo unde aceste venituri nu sunt îndestulătoare, cu o sumă corespunzătoare, statul adăogând restul până la complectarea salariului legal.

3. In nici un caz, veniturile serviciilor religioase nu vor fi socotite ca avere proprie a parohiei și nici la salarizarea personalului bisericesc.

4. O parte din pământurile, azi în folosința personalului parohilor, va fi lăsată mai departe cu această destinație, fără să fie socotită la salar, iar restul venitului din pământ case etc., se va socoti la venitul parohiei.

5. In ce privește cumulul, el se va aplica clerului în conformitate cu dispozițiile legii generale a cumului, iar cîntăreșii cari vor avea și altă funcție, nu vor fi considerați cumularzi, dacă suma ambelor salarii nu va atinge un nivel anumit, care se va determina prin lege.

Vor beneficia de dreptul la jumătate din salarul al doilea și preoții cari mai ocupă o a doua funcție în afara de biserică, ca profesori primari și secundari de orice specialitate.

F. O. R.-ul protopopiatului Balinț la Iucru.

In ziua de 21 Maiu a. c. F. O. R.-ul apărținătoare prot. Balinț, a ținut ședință sa cu participarea

tuturor membrilor, în frunte cu dl. pres. Dr. Mircu, Vice. Dr. Tiberiu Seviciu, secr. Tulea, casier I. Popescu — Prea cucernicia sa Părintele protopop I. Trifu, inv. Dulcă, și toți reprezentanții comitetelor comunale.

La ora 10 toți Domnilii, participă la sf. Liturghie, după care se face chemarea Duhului sf. Trec cu totii în localul școalei, unde Corul elevilor cântă „Hristos a învățat“.

Președintele dl. Dr. Mircu deschide ședința, mulțumind celor prezenți, pentru participarea în aşa număr mare. Arată scopul și însemnătatea F. O. R.-ului, demonstrând cu documente pericolul ce amenință b. ort. română, deci și poporul românesc, la care F. O. R.-ul pe lângă trezirea la realitate, își propune și tactica luptei spirituale, spre a preîntâmpina unele acțiuni subversive de subminare a b. dominante. Citează cazul congresoul gr. cat. din 7 Oct. 1934, când episcopii unguri, împreună cu cei uniți, au cerut ca Te Deumul la sărbătorile naționale să se facă în bisericile lor.

Explică, noțiunea „Statusul catolic“ pretențiile și drepturile pe cari și le arogă ungurii și rom. cat. Documentează foarte bine cum gr. cat. luptă contra statului prin susținerea idilor episcopalilor rom. cat. Că nu numai a rom. cat. este dreptul la Fundația în chestiune, reiese clar din cuvintele unui fost ministru maghiar, care spune că „și celelalte confesii se bucură de aceleași drepturi ca și rom. cat. El bine, dacă un ministru a respins pretențiile preoților rom. cat., atunci ne mai miră faptul, că gr. cat. susțin ceva contrar statului. Amintește despre raportul cu Vaticanul din 1926 referitor la Statusul rom. cat., care încă nu e ratificat, și prin care statul român ar recunoaște ca proprietar pe rom. cat. F. O. R.-ul a dat alarmă pericolului, „Statusul“ și tot F. O. R.-ul va trebui să dea lupta gata, când cineva ar îndrăzni să ratifice acel acord.

Vorbește P. C. Sa P. protopop I. Trifu, arătând în mod plastic, necesitatea, și tendința „omului“ după Hristos. Văzând realitatea, o negație a sufletului nostru cu toată plenitudinea forțelor lui, ar fi o aberație dela legea naturală și deci o absurditate. Aduce un exemplu frumos referitor la căutarea Mântuitorului. „Indianul, care stăpânit de credință fermă în Iisus, după ce aleargă prin toate părțile să-l găsească pe Iisus, întâlneste pe un slăbănoș pe care-l-a vindecat Iisus, care-l spune minunea. În timpul con vorbirii, se îscă o fortună, și o făglă de pe o casă îl iovește pe indian în cap. El cade dându-și sfârșitul în același timp cu Iisus Hristos pe Golgota.“

Deci perseverență în credință, căci ea e factorul mărturirii.

Vorbește apoi D-l Dr. Sevici, pe un ton foarte popular, coborându-se astfel la mentalitatea țăranului, arătând realitatea ca o consecință a actualității. Re-

lele obiceiuri ale creștinilor de a-și pierde timpul stând pe drumuri, crășme, în loc să mergă la sf. Biserică. Unde sunt obiceiurile străvechi? Văză lăpată de ele? De ce? Pentru că sunteți liberi azi, și aveți căminele voastre? Arată realizările F. O. R.-ului în jud. Severin și Lugoj, unde datorită muncii depusă de Dl. Dr. Mircu, o seamă de intelectuali au fost treziți la realitate, începând să cerceteze sf. Biserică. Acești intelectuali în frunte cu Dl. Prefect V. Curuțiu și o parte din autorități s-au împărtășit la s. Paști. Laudă și cinstă lor.

Arată în mod simplu dar covângător, că cele 6. zile de lucru, nu-i pretext de a nu merge la biserică. Bunul simț al fiecărui trebuie să-i spună asta.

F. O. R. își propune să readucă pe toți fiil Bisericii la sănătate, sprijinind misiunea sfântă a preoților, pentru combaterea falselor idei sectare, ce au început să se înrădăcineze dela războli încوace.

Incheie cu speranță, că în urma acțiunilor simțite a F. O. R.-ului bisericiile iarăși vor fi ticalite de credințioși. Credeți deci în sfânta noastră moală — Biserica ort. rom. Din nou vorbește Dl. Președinte, iarăând calea măntuirii prin credință.

Corul elevilor execută mai multe cântece conduse de D-l inv. dir. I. Duică și D-na Šaboiu.

Gh. Latchici
candidat de preot

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor române ne adresează următorul apel:

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor române a împlinit în acest an un sfert de veac, întrebuințat pentru multiple activități religioase și românești, prin care a vrut să întărească conștiința ortodoxă și națională a poporului nostru.

Unul din mijloacele principale, prin care a activat, a fost crearea de școli: grădini de copii, primare, liceale, iar de un an și a unul cămin de studiente. A urmărit prin aceasta creșterea filosferei nașului nostru într-un spirit ortodox și național, pe care nu-l puteau primi în școlile străine ale ordinelor religioase de alte confesii.

Luptând cu greutăți materiale, ce trebuiau învinse, școlile societății noastre și-au dovedit valoarea lor și au ajuns să aibă acum posibilitatea să primească cât mai multe felice de preoți, în condiții speciale.

Pe lângă formarea lor intelectuală ca și în școliile statului, pot primi o deosebită educație religioasă și morală; iar pentru ca preoții să poată suporta cheltuielile, am creat aceste condiții speciale pentru școlile de preoți, cu toate că am micșorat taxele și pentru toate celelalte elevi.

Vă rugăm, deci, să încredințați școlii noastre pe fiicele Sf. Voastre, pentru cursul primar și liceal, iar studentele în căminul care a fost deschis în anul 1934.

Pentru ca să dăm o mai mare dezvoltare acestor școli, puse, în deosebi, în serviciul Bisericii ortodoxe, vă rugăm să publicați acest apel în „Biserica și Școala”, recomandând această școală familiilor creștine.

Am doar să avem cât mai multe interne. Prinim însă și eleve semi-interne, cât și externe.

Pentru toate informațiunile necesare vă rugăm cereți prospecte, ce vi se vor trimite imediat. București, Principatele Unite 63.

Inscrierile încep la 15 August, iar pentru clasa I axamenul de admitere va fi la 1 Septembrie.

Meditare

*De ce, vine luna atât grațioasă
Să ne lumineze noaptea 'n tuncoasă
Nopțile de groază și de grea furtună
De ce sunt urmate de o mândră iună?!
Dacă de dincolo, mai în sus de stele
Nu ar fi o lume mai mândră ca ele,
O lume senină în a sa mărire
Care ne promite veac de fericire?!*

*II
De ce, sunt atâta corpuri mari cerești,
Ce luminează plaiuri pământești,
Luceferi, planete de mărgăritar
Prin vast universul fără de hotar...
Mii și mii steluțe toate 'n armonie
Ce 'n liniștea nopții lucesc pe tărle,
Ghirlande de aur, vîl constelaționi,
Ce vor să însemneze atâta minuni?...*

*III
De ce pleore noaptea ori cât e de mare,
Când al zilei astru pe senin resare,
Și din naltu-i templu, din focaru-i sfânt
Vietatea toată prinde nou avânt?!
Pentru că, al nostru slăvit Dumnezeu
Dominează 'n slavă Universul Său!/
Și prin legi de talnă, sub astre cerești
Governd viața lumii pământești!*

*IV
De ce, anotimpuri ca dulci primăveri
Ne vin cu belșuguri din Ostur din ceriu?/
Iar la suflul dulce, cald de primăvară
Iarna se topește, pleore din hotard...
Pentru că, în ceruri e deplinul Dar,
Divina Treime îi sistemul solar!
Iar legi naturale, legi de vecinice,
Cerul cu pământul în în armonie!.*

Petru Irhoșlu

INFORMATIUNI.

† Gheorghe Magheriu, fost preot în Ohabaforgaci, a încetat din viață, după lungi și grele suferințe în 26 Aprilie a. c.

Părintele Magheriu, era suferind de mal multă vîrstă, fapt ce a cauzat familiei multă durere. A trecut la cele eterne în etate de 60 ani.

† Valeriu Magdu, fost preot în Ecica, Jugoslavia, a încetat din viață în 23 Mai a. c. în etate de 70 de ani. Părintele Magdu a fost un preot vrednic și înzestrat cu calități apreciate.

În tinerețe a funcționat ca profesor și prefect de studii la Institutul teologic din Arad.

Pentru vrednicile prestate pe terenul pastoral, a fost disdins cu brâu roșu.

† Aurel Cărăbaș, fost preot în Vîrlișmort, a încetat din viață în 28 Iunie a. c. în etate de 66 ani. A preoțit 43 ani.

Rugăm pe bunul Dumnezeu să așeze sufletele acestor frați preoți în locuri de lumină și odihnă, unde petrec sufletele cele bune.

Notăm, că aparținătorii acestor preoți decedați, au ridicat dela casleria Ven. Consiliu episcopal, conform statutelor „Fondului de ajutorare preoțesc” covoile cuvenite ca ajutor de înmormântare.

† Văduva preoteasă Maria Bălan. Vineri în 28 Iunie, și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului, văd. preoteasă Maria Bălan, mama I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae. Venerabila matronă a fost înmormântată în 30 Iunie, în comuna Blăjeni petrecută în cimitir de o mulțime de creștini și fruntași ai vieții noastre publice din valea Bistriței. Prohodul l-a săvârșit părintele Consilier dela Metropolia din Sibiu, Traian Scorobet, asistat ne o mulțime de preoți.

La sfârșitul sf. slujbe I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, a rostit lângă sicriul mamei sale o rugăciune dulocă, anume alcătuță, plină de gratitudine și recunoștință fiască. Publicul a fost viu impresionat, când fiul defunctel mulțumea lui Dumnezeu pentru toate darurile ce le-a primit dela mama Sa. și ruga pe Părintele cereșc să-l primească sufletul în lăcașurile cerului.

Panegiricul l-a rostit părintele Scorobet scoțind în relief calitățile cu cari a fost împodobită defuncta.

La mormânt a vorbit în numele familiilor preoțești, adm. protopopesc Victor Mureșan.

† Preoteasa Emilia Codrean. Joi în 11 Iulie l. c. nemiloasa moarte a răpit din viață pe tinera preoteasă Emilia Codreanu născută Ciobota din Semlac Răposata, trece în viață eternă în etate foarte tină, abia 22 ani și al 4-lea al fericitelor căsătorii și lasă în

mare durere pe soțul său părintele Codrean și pe unică lor fetiță Voichita abia de 3 ani, apoi pe nemângăiați părinți, frate și soră. A fost înmormântată Vineri în 13 Iulie la ora 10 în Micălaca, între regretele unanime ale familiei și celor ce au cunoscut-o. Demnezeu să-l facă parte de odihnă ușoară.

Preotul Iosif Trifa, catedrisit. Consistorial spiritual dela arhiepiscopia din Sibiu, a catedrisit pe preotul Iosif Trifa, fost redactor la „Lumina Satelor”, din Sibiu, pentru delictă disciplinare,

Se ștă, că în urma ruperei preotului Trifa de Biserică, se va ajunge la acest rezultat.

Nr. 4766/1935.

Comunicat.

Tuturor oficiilor parohiale și protopești.

În urma legii pentru licidarea datorilor agricole și urbane parohiile noastre au fost silite să accepte ofertele băncilor, în urma cărora depunerile parohiilor noastre au scăzut și cu toate acestea, în socoile celor mai multe parohii depunerile sunt riduse cu sumele de naște aplicările legii mai sus menționate și nu cu sumele, pe care parohiile au să le primească faptele.

Deoarece socoile astfel prezentate arată stări fictive, prin aceasta se dispune rectificarea tuturor evidențelor; procedura de rectificare va fi următoarea:

În protocolul de evidență (evidență G.) în rubricile 4 cu inscripția „capital” și 8 cu inscripția „de tot” din coloana cu inscripția „Pretenziune” se vor induce sumele dela dd. de 31. Decembrie 1934. (aceasta de sine luă numai în parohiile, unde descrierile legale nu s-au facut în anul 1934).

Coloana cu inscripția „În urma licvidării s-au constatat de neincasabile și se șterg” se va pune în evidență în locul coloanei cu inscripția „Restanță” (aceasta, coloană cu inscripția „restanță” va fi astfel ultima coloană).

În rubricile cu inscripția „în capital” și „de tot” din coloana cu inscripția „în urma licvidării s-au constatat ca neincasabile și se șterg” se vor induce sumele perdate din depuneri, iar în rubricile „în capital” și „de tot” din coloana cu inscripția „Restanță” se vor induce sumele rămasse, după detragerea perderilor suferite de parohii.

Pentru o înțelegere mai ușoară a acestei operații de contabilizare, lăsăm să urmeze 1. ex.:

Parohia x. a avut la banca Victoria o depunere 1000 lei. Banca Victoria achită depunerile în proporția de 30%, prin ce se perd 70%. Contabilizarea se va face astfel:

Pretenziunea:			In urma licida- lunei s-au con- statat de neinca- sabile și se sterg în			Restanță: în			Obser- vării		
Salarii			capital	interes	tot	capital	interes	tot	capital	interes	tot
1000	1000		700		700	300		300	Acesta de- scrisori s-au făcut conform ord. cons. nr. 4766 / 1935		

Locul și data

N. N. N. N.

L. S.

epitrop.

paroh. cond. of. par.
A这些 operații de contabilizare se vor face de către conducătorii ofiților protopopești de urgență și evidențele astfel întomite se vor înainta aici în 2. ex., prin ofițile protopopești, cel mai târziu până la 15. August 1935.

Arad, ședința Consiliului Eparhial dela 27 Iunie 1935.

Consiliul Eparhial ort. român.

Nr. 3363/1935.

Comunicat.

Onorabil Minister al Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 73.437/9131/1935 și Nr. 105.871/13.577/1935, ne face cunoscut, că potrivit dispozițiunilor în vigoare, parohiile vacante n'au mai fost prevăzute în bugetul anului în curs cu salar.

Ceeace prin aceasta aducem la cunoștința parohilor respective.

Arad, în 10 Iulie 1935.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 4968/1935.

Comunicat.

Onor. Minister al Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor, Comisiunea Monumentelor Istorice, cu adresa Nr. 887 din 12 Iulie a. c. ne comunică următoarele: „Din cercetările noastre am putut constata că persoane stătine de rosturile Bisericii și de preocupările noastre de a păstra odoarele lăsate de ctitorii pentru folosință exclusivă a bisericilor, ridică fără autorizația Comisiei Monumentelor Istorice obiecte de artă sub diverse preteze și în numele a diferite autorități.

Alții, sub cuvânt că donează un obiect nou: o icoană, cruce etc. Înlocuiesc vechile obiecte prin altele noi, fără valoare artistică

și lipsite de orice gust.

Ca atare, Vă rugăm să binevoiți a da ordin tuturor parohilor și mănăstirilor din Eparhie să nu înstrăineze nici un obiect ce aparține bisericii sau mănăstirii respective, fără o autorizație scrisă a Comisiunii Monumentelor Istorice*.

Ceeace prin aceasta aducem la cunoștința tuturor parohilor și Mănăstirii, spre strictă conformare.

Arad, la 16 Iulie 1935.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

No. 4963/1935

Comunicat.

Pentru orientarea și lămurirea Prea cucerincilor Părinți protopresbiteri și Cucernici Părinți preoți din Eparhie, membrii al fondului eparhial preoțesc de pensiune, comunicăm, că în temelul Art. 8 lit. a. din statutele fondului preoțesc de pensiune în vigoare: „fiecare membru va contribui la fond cu 10% din suma salarului, gradătilor și scumpetelor primite dela Stat”, adeca fiecare membru contribue la fond cu 10% dela salarul său lunar brut și nu dela salarul ce-l primește la mână (net), din care s'a reținut deja venitul dela parohie declarat, impozitul de 4% și 8%, adiționalul de drum și supracota. Reținerile amintite se fac în cadrul statului de plată, iar la Casseria Consiliului nostru eparhial se fac și alte rețineri judecătoarești, cotizații și împrumuturi la Casa Clerului, avansuri, cotizațiile pentru împrumutul de înzestrare al țărilor, taxa statutară de 50 lei lunar la fondul ajutorului preoțesc și taxa de 10% la fondul de pensiune. Salarul brut nu s'a redus față de cel primit și stabilit în luniile Decembrie 1934 și Ianuarie, Martie 1935 ci este, cu începere din 1 Aprilie același ca și mai nainte.

Mentionăm însă, că salarul brut lunar difere:

a. după localitatea unde funcționează preotul, care localitate poate să fie urbană (de căci sunt 11 categorii) și rurală :

b. după pregătirea în studii ce o are fiecare preot, astfel: seminar inferior sau seminar cu 8 clase, studii secundare cu sau fără balaureat, diplomă de învățător, licențiat sau cu doctorat;

c. după anii servită și recunoscuți de Ministerul cu cădere, adeca după numărul gra-

daților pe care la are fiecare preot.

Evident deci că salarul brut al fiecărui preot, dela care se reține 10% pentru fondul de pensiuni, e stabilit în conformitate cu cele premise sub a. b. c. Pentru a și fiecare preot la ce sumă e stabilit salarul său lunar brut, invităm Prea Cucernicii Părinți protopresbiteri, ca la proxima distribuire a salariilor preoștești să indice în tabloul de salarizare ce-l primesc dela Casseria Consiliului nostru episcopal, în dreptul fiecărui preot și suma salarului brut. Cucernicii Părinți preoți vor afla salarul lunar brut dela oficile protopresbiterale.

Arad, la 15 Iulie 1935.

*Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.*

Concurs.

În conformitate cu rezol. Ven. Cons. eparch. Nr. 4582/935 pentru îndeplinirea parohiei a două din Ohabaforgaci devenită vacanță prin decedarea preotului Gheorghe Magheriu, se publică concurs cu termen de 30 zile 28 Iulie a. c. dela prima publicare în org. „Biserica și Școala”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufructul după 32 jughere pământ arabil din seseșteia a II-a parohială în extenziunea de astăzi.
2. Casa parohială de sub Nr. 167 cu intravilan și supra edificatelor.
3. Stolele legale.
4. Întregirea de salar dela Stat pentru care parohia nu răspunde.

Parohia este de clasa I. primă, deci dela recurenți se cere calificătune de clasa primă.

Preotul ales va servi și predica regulat în sf. biserică, având serviciu tot a doua săptămână, va catheziza la școala primară din loc fără nici o altă remunerare. Va suporta toate impozitele după venitul său din parohie.

Concurenții la acest post se vor prezenta în vre o dumineacă ori sărbătoare sf. biserică din Ohabaforgaci pentru a și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie pe lângă stricta observare a dispozițiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, având avizul prealabil al Prea On. Oficiu protopopesc tractual și vor înainta cererile în termenul de concurs, însosite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial ort. român din Ohabaforgaci, Oficiul protopopesc ort. român în Recaș.

Consiliul parohial ort. român.

1—3   În înțelegere cu Iosif Goanță, protopop.

Concurs.

Conform rezoluționii Veneratului Consiliu Eparhial Nr. 4466/1935 pentru îndeplinirea parohiei Roșia, protopopiatul Buteni, se publică concurs cu termen de 15 zile socotite dela 28 Iulie a. c. prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu aceasta parohie sunt:

1. Uzufructul aior 32 jug pământ arabil și 2 cînepești;
2. Locuință în vechea școală confesională și grădina ei;
3. Stolele legale;
4. Birul parohial luat în concurs din oficiu; și
5. Întregirea salarului dela Stat, pe care parohia nu o garantează.

Parohia este de clasa a III-a, deci dela recurenți se cere calificătune corespunzătoare. Preotul va servi și va predica regulat la serviciile divine din Dumineci și sărbători. Va îndeplini toate funcțiile din parohie și va purta agendele oficiului parohial. Va catheziza regulat la școala primară din loc, fără remunerare dela parohie. Cet ce doresc a recurge la această parohie, se vor prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare în sf. biserică în termenul concursual spre a-i arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie. Cererile însosite cu anexele necesare adresate Consiliului parohial din Roșia, se vor sualita oficiului protopopesc din Buteni.

Roșia, din sedința Consiliului parohial finită la 23 Iulie 1935.

În înțelegere cu Stefan R. Lungu
1—2   protopop.

Licitație minuendă.

Pe baza devizului, aprobat de Ven. Consiliu Eparhial, pentru acoperirea bisericii cu tinchea din Sîclău se publică licitație cu oferte deschise pe ziua de 28 Iulie ora 4 d. a. în sfânta biserică din loc. Prețul de strigare este de 70.800 Lei.

Condițiile de licitație se pot vedea la oficiul parohial din loc. Spese de participare nu pot pretinde nimic. Consiliul parohial își rezervă dreptul, a da lucrarea în care are mai mare încredere.

Consiliul parohial.

Licităție minuendă.

Pentru repararea interioară și exterioară, pictarea și construirea unui nou cor la biserică din Cîntei, se publică licitație minuendă pe ziua de 28 Iulie a. c. orele 1 (unu) p. m. care se va ține la fața locului pe lângă următoarele condiții:

1. Prețul de strigare: 164.110 Lei.
2. Licităținea se efectuează cu oferte închise.
3. Licitanții vor dovedi cu acte, că sunt îndreptățiti să ia în întreprindere lucrarea.
4. Antreprenorii reflectanți vor depune vadu de 6% în numără.
5. Devizul de spese împreună cu condițiile de licitație se pot vedea la oficiul parohial din Cîntei.
6. Licitanții nu pot pretinde spese de participare la licitație.
7. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a preda lucrările fără considerare la rezultatul licitației acestui antreprenor, în care va avea mai multă încredere.
8. Antreprenorul, care va executa lucrările va suporta spesele pentru facerea devizului.
9. Antreprenorul căruia î se va încredea lucrarea, va suporta spesele cu colaudarea.

Consiliul parohial din Cîntei.